

J A A R V E R S L A G

2017

INHOUD

Voorwoord	3
1. Bestuursverslag	5
Over SVWN	5
Terugblik 2017	5
Vooruitblik 2018	15
Organisatie	18
2. Verslag van de Raad van Toezicht	20
Terugblik 2017	20
Samenstelling	21
3. Jaarrekening 2017	24
Balans per 31 december 2017	24
Staat van baten en lasten over 2017	26
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	27
Toelichting op de balans per 31 december 2017	30
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	33
4. Overige toelichting	37
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36
Bijlage 1: Verantwoording ZBO-taak 2017 Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland	41
Bijlage 2: WNT-verantwoording 2017 Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland	44
Bijlage 3: Woningcorporaties die de jaarlijkse contributie in 2017 niet hebben betaald	48
Bijlage 4: Woningcorporaties die nooit gevisiteerd zijn	49

VOORWOORD

Terug naar de bedoeling

In 2015 is de herziene Woningwet in werking getreden. De Veegwet Wonen heeft de Woningwet in 2017 op veel kleine onderdelen gepreciseerd en gecorrigeerd. Voor 2018 staat een evaluatie gepland, onder regie van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Deze evaluatie moet laten zien of de wetsherziening de gehoopte effecten heeft gehad. De doelen van de herziening van de wet waren: woningcorporaties terug naar de kerntaak, meer zeggenschap van huurders en gemeenten, bescherming maatschappelijk vermogen, voorkomen marktverstoring, verbetering van governance en toezicht, en een wettelijk basis voor wooncoöperaties.

Áchter de doelen van de wetsherziening – en van de Woningwet als geheel – zit een diepere bedoeling: dat corporaties bijdragen aan een goede volkshuisvesting, en zelfs meer dan dat. Corporaties zijn maatschappelijke organisaties die hun legitimiteit uiteindelijk niet verwerven en behouden doordat zij voldoen aan wet- en regelgeving, maar doordat zij een betekenisvolle bijdrage leveren aan de aanpak van een aantal belangrijke maatschappelijke opgaven. Goede huisvesting voor wie dat niet kan betalen; wonen en zorg; lagere milieubelasting en duurzame energievoorziening; vreedzaam samenleven in buurten en wijken; steun bieden aan wie met een stapeling van achterstanden tussen de kokers van de verzorgingsstaat dreigt te vallen. Veel corporaties leveren daaraan dagelijks met veel passie hun bijdrage, steeds vaker in samenwerking met andere lokale en regionale partijen – in netwerkverband.

Het gaat uiteindelijk om de maatschappelijke functie en de maatschappelijke prestaties; om 'public value'. Daar draait het ook om in een maatschappelijke visitatie. Visitatie is vanouds een instrument waarmee corporaties kunnen laten zien wat ze maatschappelijk gepresteerd hebben, en waarin huurders, gemeenten en andere belanghebbenden gelegenheid krijgen om hun waardering, kritiek en verbeterpunten aan een corporatie te geven. Focus op maatschappelijke prestaties, en luisteren naar wat belanghebbenden van hun corporatie vinden: daarin onderscheidt visitatie zich van andere instrumenten. En dat is ook wat ons als Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland (SVWN) drijft.

Tien jaar visitatie - en verder

In 2017 bestond het visitatiestelsel voor woningcorporaties tien jaar. We hebben daarbij stilgestaan tijdens een drukbezocht symposium met de titel 'Nieuwe wegen voor maatschappelijk verantwoord'. Het symposium gaf veel energie. Visitatie heeft veel te bieden, maar moet zich voortdurend ontwikkelen om te blijven voldoen aan de behoeften in de komende jaren. Er zijn verschillende ontwikkelingslijnen besproken. Een daarvan betreft het verbeteren van het functioneren van de samenwerking tussen gemeente, corporaties en huurders. Corporaties kunnen hun prestaties alleen leveren in samenwerking met andere lokaal actieve partijen, zoals de Woningwet ook veronderstelt. Daarom is het van belang het functioneren van corporaties nog sterker te bezien en te waarderen in het licht van het

functioneren van de lokale volkshuisvestingsdriehoek. Daarmee gaan we in 2018 (verder) experimenteren.

Met experimenten heeft SVWN in 2017 goede eerste ervaringen opgedaan. Ongeveer tien corporaties beproeven in een concrete visitatie, samen met een visiterend bureau, een aantal vernieuwingen waarmee de rol en inbreng van lokale belanghebbenden in de visitatie versterkt wordt. Corporaties zijn zelf met ideeën gekomen; het onderwerp 'vernieuwing maatschappelijk gesprek' blijkt volop te leven. In 2018 verwachten we hieruit lessen te kunnen trekken voor een mogelijke vernieuwing van de methodiek.

Ook zijn in 2017 belangrijke stappen gezet in de afstemming met de Autoriteit woningcorporaties (Aw). De Aw neemt de handhavingstaak op het gebied van visitatie over van Aedes en VTW. Maar belangrijker: we hebben goede afspraken gemaakt over het beter benutten van elkaars inzichten en de timing van visitatie enerzijds en (governance-) inspectie anderzijds. Corporaties zullen daardoor minder last hebben van overlap en dubbeling. In 2018 onderzoeken we hoe dat in de praktijk uitpakt.

Veranderingen in de Raad van Toezicht

Tijdens het symposium hebben we ook in het openbaar afscheid genomen van Steven de Waal. Als voorzitter van de Raad van Toezicht van SVWN heeft hij zich acht jaar met veel energie ingezet voor het visitatiestelsel, waarvan hij in hoge mate ook de architect was. Hij was voorzitter van de zgn. Auditraad maatschappelijke visitatie woningcorporaties, die tussen 2006 en 2008 de uitgangspunten en principes formuleerde waarop het visitatiestelsel is gebaseerd. We danken hem voor zijn wijsheid en grote betrokkenheid. Per 1 januari 2018 heb ik de voorzittersrol van hem overgenomen.

De Raad van Toezicht nam in 2017 eveneens afscheid van Sjoerd Zeelenberg, die in dienst trad bij de Haagse woningcorporatie Staedion. Zijn plaats is ingenomen door Wouter Beekers, op voordracht van de Woonbond. In december 2017 heeft de Raad van Toezicht Bas van der Velde benoemd tot lid op voordracht van de VTW, met ingang van 1 januari 2018.

We danken onze oprichters – Aedes, VNG, VTW, Woonbond en het ministerie van BZK – en de visiterende bureaus voor de goede samenwerking, die we ook in 2018 graag voortzetten.

drs. Leon van Halder
voorzitter Raad van Toezicht

1. BESTUURSVERSLAG

Over SVWN

De Stichting Visitaties Woningcorporaties Nederland (SVWN) heeft als doel een gezaghebbend en onafhankelijk stelsel van visitaties voor woningcorporaties te bewaken, te beheren en door te ontwikkelen. Met de visitatiemethodiek leggen woningcorporaties op een eenduidige manier verantwoording af aan hun stakeholders over geleverde prestaties en maken zij inzichtelijk hoe ze leren en hun prestaties verbeteren.

SVWN is op 1 juli 2009 opgericht door het ministerie van Wonen, Wijken en Integratie (nu ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), Aedes vereniging van woningcorporaties, Vereniging De Nederlandse Woonbond, de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Per 1 juli 2015 heeft de Minister voor Wonen en Rijksdienst de stichting aangewezen als onafhankelijke instantie, bedoeld in artikel 53a, eerste lid, van de Woningwet¹. Sindsdien heeft de stichting de status van (privaatrechtelijk) zelfstandig bestuursorgaan, voor de (deel)taak van het 'aanwijzen van deskundige instanties', dat wil zeggen de accreditatie van bureaus die visitaties mogen uitvoeren bij woningcorporaties.

Woningcorporaties hebben zich binnen en buiten Aedes verbonden aan de Governancecode Woningcorporaties. In deze code wordt verwezen naar visitatie als verantwoordingsinstrument voor het maatschappelijk presteren van corporaties. De vierjaarlijkse onafhankelijke, externe en gezaghebbende visitatie maakt deel uit van de code. Op initiatief van het parlement is visitatie als instrument opgenomen in de herziene Woningwet, waarbij (alle) corporaties verplicht zijn zich eenmaal per vier jaar te laten visiteren. Dat is een erkenning van de waarde van het visitatiestelsel dat in de afgelopen vijftien jaar door alle partijen in de sector gezamenlijk is opgebouwd.

Terugblik 2017

Het jaar 2017 stond voor SVWN in het teken van vernieuwing. Dat werd geïllustreerd en ook voelbaar tijdens het symposium 'Nieuwe wegen voor maatschappelijke verantwoording. Tien jaar visitatie woningcorporaties'. Het symposium markeerde niet alleen dat het huidige visitatiestelsel in zijn huidige vorm al tien jaar bestaat, maar gaf ook richting aan de ontwikkeling van het stelsel voor de toekomst. Het symposium kende een gevarieerd programma met bijdragen vanuit alle geledingen die bij visitatie een rol spelen.

Een tweede belangrijk feit in 2017 was de start van het visitatie-experiment 'Vernieuwing maatschappelijk gesprek'. Uit gesprekken en signalen van voorgaande jaren was duidelijk dat corporaties vooral de inbreng en het oordeel van belanghebbenden waarderen in de visitatie,

¹ Besluit van de Minister voor Wonen en Rijksdienst van 26 juni 2015, nr. 2015-0000319404; Aanwijzingsbesluit Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland

maar ook dat er nog veel mogelijkheden zijn om die inbreng te verbreden en te verdiepen. Bovendien is het experiment als ontwikkel- en vernieuwingsmethode interessant, met betrokkenheid van corporaties, visiterende bureaus en andere belanghebbenden samen.

Een derde belangrijke ontwikkeling in 2017 was het overleg en de afstemming met de Autoriteit woningcorporaties (Aw). De Aw maakt de (interne) governance tot kernpunt van haar toezicht en betreedt daarmee een terrein waarop de visitatie al jaren actief is. Corporaties ervaren op dit punt soms overlap, en vinden het vervelend als visitatie en governance-inspectie nagenoeg gelijktijdig worden gepland. We hebben op dit punt goede afspraken kunnen maken en die ook gezamenlijk actief aan corporaties kenbaar gemaakt.

Nieuw in 2017 was ook de introductie van een vergelijkingsinstrument op de website van SVWN waarmee de (cijfermatige) visitatieresultaten van woningcorporaties met elkaar en in de tijd op verschillende manieren kunnen worden vergeleken. Dit instrument is aangevuld met een aantal praktijkverhalen, waarmee uit de meer kwalitatieve informatie van visitatierapporten lessen kunnen worden getrokken.

Wat betreft het aantal uitgevoerde visitaties was 2017 een 'rustig' jaar. Visitaties zijn - een erfenis uit de beginjaren - niet gelijkmatig over de vierjaarsperiode verspreid. In 2017 zijn er 38 visitaties gestart en kwamen er 43 tot afronding. In 2018 wordt juist weer een groot aantal (95) visitaties verwacht.

Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten van SVWN in 2017.

Symposium 10 jaar visitatie

Tien jaar visitatie woningcorporaties was aanleiding voor SVWN voor het organiseren van een symposium over maatschappelijk verantwoord. Op 27 september 2017 waren ca. 180 bezoekers aanwezig vanuit alle geledingen van de volkshuisvesting: bestuurders van corporaties, commissarissen, huurders(organisaties), wethouders, visitatoren en diverse vertegenwoordigers vanuit universiteiten en toezichthouders. Het symposium vond plaats in de Veerensmederij in Amersfoort.

Tijdens het symposium werd zowel teruggekeken als vooruitgeblikt. De kernvraag: welke nieuwe wegen zijn er voor maatschappelijk verantwoord en welke plaats is daarin weggelegd voor visitatie?

Inleidingen werden verzorgd door Steven de Waal (voorzitter Raad van Toezicht SVWN), Martijn van der Steen (hoogleraar bestuurskunde EUR/NSOB) en Hester van Buren (directeur-bestuurder Rochdale, Amsterdam). De hoge opkomst en gepassioneerde discussies op het symposium onderstreepten de waardering die in de afgelopen tien jaar in evaluaties voor visitatie is uitgesproken. In de paneldiscussie met Kees van Nieuwamerongen (directeur Autoriteit woningcorporaties), Jop Fackeldey (wethouder gemeente Lelystad), Annemiek Rijckenberg (lid RvC Woonstad Rotterdam) en Winnie Terra (Huurdersvereniging Amsterdam) onder leiding van visitator Dick van Ginkel kreeg visitatie een dikke 7: een ruime voldoende, maar met ruimte voor verbetering.

Via een app konden alle deelnemers aan het symposium hun opmerkingen kenbaar maken en stemmen op vier mogelijke ontwikkelrichtingen van visitatie. Eén ervan viel bij deze 'visitatie volgens belanghebbenden' direct af: focus op de interne organisatie. Voor de drie andere opties was vrijwel een gelijke voorkeur: een samenhangende beoordeling van het maatschappelijk functioneren en presteren van de corporatie, een beoordeling van de lokale driehoek én een focus op beoordeling door belanghebbenden.

De inleiding van Martijn van der Steen bevatte een denkkader dat houvast bood. Hij liet zien dat publieke en maatschappelijke organisaties, waaronder corporaties, zich veelal verantwoorden langs de lijnen van rechtmatigheid en doelmatigheid, terwijl verantwoord vanuit de bedoeling – de publieke waarde van corporaties – een andere benadering van verantwoord vraagt: bij de burger in zijn leefwereld en bij partijen in lokale netwerken. Zijn aanbeveling voor visitatie: leg het accent vooral bij deze leefwereld en netwerken, met voor de Autoriteit woningcorporaties de belangrijke taak om de kant van rechtmatigheid en doelmatigheid te bewaken.

We kijken terug op een zeer levendig symposium dat inderdaad nieuwe wegen voor visitatie en maatschappelijke verantwoording heeft opgeleverd waar SVWN mee aan de slag kan. Ook was er een bijzonder woord van dank aan Steven de Waal voor zijn jarenlange bijdrage aan visitatie en SVWN, van de allereerste experimentele ontwikkeling in 2005 tot en met zijn voorzitterschap van de Raad van Toezicht van SVWN.

Ontwikkeling van de methodiek

Visitaties worden verricht aan de hand van de Methodiek Maatschappelijke Visitaties Woningcorporaties. Deze methodiek is in 2014 vernieuwd (methodiek 5.0) in het licht van de veranderende context waarin corporaties opereren, en op grond van ervaringen uit de visitatiepraktijk. Inmiddels zijn er bijna 300 visitaties conform Methodiek 5.0 uitgevoerd. Uit een tussentijdse evaluatie in 2016 bleek dat de belangrijkste doelstellingen van de vernieuwing zijn gerealiseerd: het versterken van het lerend vermogen van corporaties, en het vergroten van de betrokkenheid van belanghebbenden. Met name het position paper (op te stellen door de corporatie voorafgaand aan de visitatie), de recensie (waarin de visitatiecommissie met enige afstand reflecteert op de identiteit en het functioneren van de corporatie en ook verbeterpunten aandraagt) en de bestuurlijke reactie (die bestuur en RvC na afloop van een visitatie opstellen) blijkt tezamen gewaardeerd te worden en tot leren aan te zetten. Op grond van de tussentijdse evaluatie heeft het College van Deskundigen geadviseerd om op korte termijn terughoudend te zijn met ingrijpende aanpassingen in methodiek 5.0 en eerst te bezien wat de ingrijpende veranderingen als gevolg van de herziene Woningwet voor corporaties en hun relaties met stakeholders betekenen. In 2017 heeft het College van Deskundigen zich onder meer gebogen over de toepassing van de methodiek op het punt van doelmatigheid (van de inzet van corporatievermogen), de scheiding daeb/niet-daeb en toekomstige ontwikkelingsrichtingen (zie ook hiervoor onder symposium).

Experiment Vernieuwing maatschappelijk gesprek

SVWN heeft in het voorjaar van 2017 het initiatief genomen tot het visitatie-experiment 'Vernieuwing maatschappelijk gesprek'. Daarin wordt onderzocht hoe de betrokkenheid en de rol van huurders, gemeenten en andere belanghebbenden van corporaties bij visitatie versterkt

kunnen worden. Doel hiervan is de toegevoegde waarde van visitatie voor woningcorporaties en belanghebbenden te vergroten. Het experiment is in april 2017 gestart en wordt medio 2018 afgerond, en kan mogelijk leiden tot wijzigingen in het visitatie-instrument.

In de tweede helft van 2017 zijn acht corporaties, samen met een visiterend bureau, daadwerkelijk met een visitatie binnen dit experiment gestart; begin 2018 zullen nog enkele andere corporaties volgen. In de lokale visitaties worden verschillende accenten gezet, waaronder bijzondere aandacht voor de leefwereld van bewoners en belanghebbenden; beoordeling van de kracht van het lokale woonnetwerk; meer aansluiten bij de cyclus van lokale prestatieafspraken; visitatie meer organiseren als participatief proces; huurders en gemeente geven elk ook een openbare maatschappelijke reactie op het visitatierapport; nieuwe elementen beproeven, zoals 'peer review'. Waar mogelijk en zinvol wordt ook geprobeerd met minder werk en kosten een volwaardige visitatie uit te voeren, door gebruik te maken van beschikbare beoordelingen van en het voorkomen van doublures met de beoordelingen van WSW en Aw en door het beperken van onderzoek.

Voor het experiment is een Begeleidingscommissie ingesteld met de taak (mede) toe te zien op het realiseren van de bedoeling van het experiment, het experiment te voeden en de uitkomsten van het experiment te beoordelen op potentiële toegevoegde waarde. De commissie bestaat uit Cees Oosterwijk (voorzitter; lid RvC Uwoon en RvC Woonmensen), Rein Hagenaars (directeur-bestuurder Wonen Noordwest Friesland), Toos Kloppenburg (huurdersorganisatie van de Alliantie), Edith van Dijk (raadslid gemeente Eindhoven) en dr. Imrat Verhoeven (Universiteit van Amsterdam).

Afstemming extern toezicht: afspraken met Autoriteit woningcorporaties

In 2017 heeft SVWN veel overleg gevoerd met de Autoriteit woningcorporaties (Aw); enerzijds over de handhaving van visitatieplicht, anderzijds meer inhoudelijk over het toezicht op de governance.

Handhaving visitatieplicht

Een van de veranderingen door de Woningwet betrof de visitatie zelf. In 2017 heeft het parlement de Veegwet Wonen aangenomen, die per 1 juli leidde tot een aanpassing van de Woningwet. In het Woningwetartikel over visitatie (art. 53a) uit 2015 bleken enkele zaken niet helemaal juist te zijn geformuleerd; ook vroegen sommige bepalingen om nadere invulling. Als gevolg van overleg met BZK, de Aw, Aedes en VNG bevatte de Veegwet Wonen voorstellen om een en ander recht zetten. De toelichtende tekst bij de Veegwet heeft ook duidelijkheid gebracht over het precieze ijkmoment voor de (naleving van) de vierjaarlijkse visitatieplicht door corporaties: de dagdatum van het definitieve visitatierapport is bepalend voor het moment waarop de volgende visitatie (over vier jaar) afgerond moet zijn. In overleg met Aw, Aedes en VTW is een bericht opgesteld waarmee corporaties zijn geïnformeerd. Op de website van SVWN kunnen corporaties zien wanneer de eerstvolgende visitatie moet zijn afgerond.

Afspraken over governance in toezicht en visitatie

De Aw maakt governance – in het bijzonder de interne governance van een corporatie – tot kern van haar toezicht. Governance – intern én extern – is al jaren een belangrijk onderdeel van de visitatiemethodiek; ook de Woningwet bepaalt dat hier in een visitatie onderzoek naar

moet worden gedaan. Het is voor veel corporaties niet duidelijk hoe dit governance-toezicht en visitatie zich op dit punt tot elkaar verhouden; in hun beleving is er sprake van dubbeling en daardoor hoge (administratieve) lasten. De visitatie en de governance-inspectie van de Aw zijn andere instrumenten die echter qua voorbereiding een vergelijkbare belasting van de corporaties eisen. Om de verantwoordingslast voor corporaties te beperken, hebben de Aw en SVWN in november 2017 afspraken gemaakt over het benutten van elkaars gegevens, de planning van toezichts- en visitatie-activiteiten en de taakverdeling op termijn. Complementariteit en gebruik maken van elkaars inzichten zijn daarbij de uitgangspunten. Ook hebben Kees van Nieuwamerongen (directeur Aw) en Jos Koffijberg (SVWN) de afspraken toegelicht tijdens vier regionale bijeenkomsten voor corporaties die Aw en WSW begin december organiseerden.

Beide organisaties hebben afgesproken dat de Aw in beginsel geen governance-inspectie bij een corporatie uitvoert in dezelfde periode als waarin een visitatie plaatsvindt, maar twee jaar daarna, precies tussen twee visitaties in, tenzij andere signalen daar alsnog toe nopen. De Aw maakt voor haar governance-toezicht gebruik van visitatierapporten op het onderdeel governance, met name 'besturing' en 'intern toezicht'; en daarnaast van de zienswijze van de corporatie (bestuur en RvC) op de bevindingen van de visitatiecommissie. Andersom zullen de visitatiecommissies gebruik maken van alle oordeelsbrieven en brieven naar aanleiding van een governance-inspectie die de Aw in de te onderzoeken visitatieperiode heeft opgesteld. Daarna bekijkt de commissie (bedoel je hier de visitatiecommissie?) wat er aanvullend nog (écht) nodig is om haar oordeel op te baseren.

De taakverdeling op wat langere termijn zal de komende één à twee jaar duidelijk moeten worden.

Steekproefsgewijs toetsen van visitatierapporten

2017 was een jaar waarin relatief weinig woningcorporaties gestart zijn met een visitatietraject (38 gestarte visitaties; 2016: 51; 2015: 122). De (definitieve) concept-visitatierapporten worden steekproefsgewijs getoetst door SVWN op de correcte toepassing van de methodiek en de transparantie van de oordeelsvorming. Dat betekent niet dat SVWN haar goedkeuring geeft aan de inhoud van de rapporten, maar dat zij de wijze van toepassing van de methodiek toetst. De resultaten van de toetsing worden meegedeeld aan de bureaus die vervolgens schriftelijk aangeven op welke wijze de opmerkingen van SVWN in de definitieve rapportage zijn verwerkt. Hiervoor zijn werkafspraken opgesteld en met de bureaus gedeeld. De ervaringen worden gebruikt voor verduidelijking en een daardoor eenduidiger toepassing van de methodiek, in de vorm van 'Frequently Asked Questions' op de website. Ook fungeren ze als toets op de kwaliteit van het werk van de geaccrediteerde bureaus.

Accreditatie visiterende bureaus

SVWN heeft een accreditatiecommissie die de directeur adviseert over het (opnieuw) verstrekken van een accreditatie aan een visiterend bureau. De accreditatiecommissie heeft in 2017 bij één bureau een accreditatiebeoordeling uitgevoerd in verband met het verstrijken van de vierjaarlijkse termijn. Aan dit bureau is opnieuw een accreditatie voor vier jaar verstrekt. Daarnaast heeft

de accreditatiecommissie op verzoek van de directeur-bestuurder twee specifieke situaties onderzocht die betrekking hadden op de onafhankelijkheid en het leveren van kwaliteit.

De beoordeling of een bureau voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid en kwaliteit accreditatiecommissie gebeurt op grond van documentenonderzoek en gesprekken tijdens een uitgebreide *site visit* door de accreditatiecommissie. Daarnaast voert de directeur jaarlijks voortgangsgesprekken met de visiterende bureaus over de naleving van de accreditatiecriteria.

Eind december 2017 hadden de volgende vijf bureaus een accreditatie:

- Cognitum
- Ecorys
- Pentascope
- Procorp
- Raeflex.

Toets op onafhankelijkheid bureaus en visitatoren

Onafhankelijkheid en deskundigheid zijn de leidende principes bij de beoordeling of een visiterend bureau geschikt is om visitaties van corporaties uit te voeren. Deze principes zijn uitgewerkt in een beoordelingskader, waarin ze worden geconcretiseerd naar eisen aan de organisatie (bureau), de mensen (visitatoren), het proces (werkwijze) en het product (visitatierapport). Elk visitatierapport bevat verklaringen waarin de visitatoren en de directeur van het visiterend bureau aangeven onafhankelijk te zijn. Concreet betekent dit dat een bureau in de twee jaren voorafgaand aan de visitatie geen opdrachten voor de corporatie heeft verricht en in de twee jaren na de visitatie ook geen opdrachten van de corporatie zal aannemen. Voor visitatoren geldt een termijn van vier jaar voor en twee jaar na de visitatie. Het beoordelingskader voor de accreditatie is per 1 april 2016 verder aangescherpt, in die zin dat bureaus in geval van een mogelijke (schijn van) afhankelijkheid of belangenverstrengeling, een risico-analyse moeten maken en die schriftelijk moeten vastleggen. SVWN heeft in 2017 één vraag gekregen over de onafhankelijkheid van een bureau in een specifiek geval. SVWN neemt dergelijke vragen zeer serieus en vraagt het desbetreffende bureau en de betrokken visitatoren altijd om uitleg en toelichting. Zonodig wordt de accreditatiecommissie om advies gevraagd. Voldoende onafhankelijkheid is belangrijk; visitatoren moeten onbevooroordeeld naar een corporatie kunnen kijken en voldoende kritisch kunnen zijn. In deze situatie bleek na nader onderzoek dat de visitatiecommissie voldoende onafhankelijk was.

Accreditatiereglement en reglement voor bezwaren en klachten

SVWN is met ingang van 1 juli 2015 voor één van haar taken - het accrediteren van de visiterende bureaus - aangemerkt als een zelfstandig bestuursorgaan. Voor de uitoefening van deze 'openbaar-gezagtaak' moet SVWN zich houden aan de Algemene wet bestuursrecht. Met het oog hierop zijn de bestaande (privaatrechtelijke) documenten die de accreditatie regelen, in 2016 vervangen door een Accreditatiereglement, dat op 1 april 2016 van kracht is geworden. Daarnaast zijn een Reglement bezwaarprocedure en een Reglement klachtprocedure vastgesteld. In 2017 zijn er geen bezwaren en ook geen klachten tegen besluiten resp. het handelen van SVWN ingebracht.

Deskundigheidsbevordering visitatoren: masterclasses

SVWN werkt aan deskundigheidsbevordering van visitatoren, onder meer door het organiseren van masterclasses. De masterclasses worden georganiseerd in twee sessies op verschillende data om de toegankelijkheid te vergroten. In 2017 is, naast het symposium, één masterclass georganiseerd, waaraan 36 visitatoren deelnamen. Thema van de masterclass was 'Presteren volgens belanghebbenden en externe legitimatie'. Het ophalen van het oordeel van (lokale) belanghebbenden door een onafhankelijke commissie vormt voor corporaties een duidelijke meerwaarde van de visitatie. Daarnaast geeft de visitatiecommissie ook een oordeel over de externe legitimatie van de corporatie. Het doel van de masterclass was om deze onderdelen inhoudelijk te verdiepen en de relatie tussen beide oordelen te versterken. Aan de masterclass verleenden Peter Bevers (directeur-bestuurder R&B Wonen), Harrie Bosch (directeur-bestuurder Waterweg Wonen) en Paul Doevendans (adviseur woningcorporaties en al jaren betrokken bij visitatie). Bij wijze van intervisie bespraken de visitatoren vervolgens enkele concrete praktijkcasus. Voorafgaand aan de bijeenkomst verzorgde dr. Thomas Schillemans van de Universiteit Utrecht een extra, verdiepende masterclass over 'professional judgement' in het kader van een groot, vergelijkend onderzoek naar de kwaliteit van oordeelsvorming in de publieke sector.

Huurdersbijeenkomsten

Het afgelopen jaar heeft SVWN driemaal een training voor huurdersorganisaties georganiseerd. Het doel daarvan is huurdersorganisaties voor te bereiden op een visitatie door hun inzicht te geven in de werkwijze en de mogelijkheden van een visitatie. De bijeenkomsten zijn positief geëvalueerd en zullen in ook 2018 worden voortgezet. De bijdragen die de huurdersorganisaties betaalden voor deze bijeenkomsten waren nagenoeg kostendekkend.

Communicatie met de oprichters

Op 20 september 2017 is overleg gevoerd met de vijf oprichters gezamenlijk. Onderwerpen die op de agenda stonden waren onder meer de toekomstige ontwikkeling van het visitatie-instrument in de veranderende context, de afstemming tussen SVWN en de Autoriteit woningcorporaties en de eerste ervaringen met het visitatie-experiment. Ook de voorgestelde wettelijke (accreditatie)tarieven voor 2018 zijn met de oprichters besproken en door hen akkoord bevonden. De minister, die deze tarieven dient goed te keuren, stelt overleg en instemming als voorwaarde voor zijn goedkeuring.

De oprichters zijn geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld commentaar te geven op het profiel van de te werven nieuwe leden voor de Raad van Toezicht SVWN en de daarbij te volgen procedure, en voor een nieuw lid van het College van Deskundigen.

Daarnaast is met elk van de oprichters afzonderlijk overleg gevoerd en zijn rond concrete activiteiten afspraken gemaakt. Voor de VTW zijn de governancecores uit de visitaties over 2016 geanalyseerd; de analyse is op de websites van zowel de VTW als SVWN gepubliceerd. SVWN heeft diverse malen overleg gevoerd met Aedes, VTW en de Aw over de gevolgen van de Woningwet en Veegwet voor de naleving van de visitatieplicht door corporaties, en met het ministerie van BZK over zaken die verband houden met de wettelijke taak.

Trends en analyse

Al geruime tijd bestaat bij SVWN en enkele oprichters de wens om meer te doen met de informatie die ligt besloten in de inmiddels omvangrijke hoeveelheid visitatierapporten. In 2017 heeft SVWN een update gemaakt van de analyse van visitatierapporten die Rigo bv een jaar eerder heeft uitgevoerd als bouwsteen voor de Staat van de Volkshuisvesting van de minister voor Wonen en Rijksdienst. Statistische verbanden tussen de cijfermatige oordelen uit de visitaties kunnen nog beter worden gelegd vanwege het grotere aantal visitaties. De analyse is in mei 2017 op de website geplaatst. In maart 2017 heeft SVWN een meer specifieke analyse van de visitatiescores uitgevoerd, gericht op het thema 'governance', mede op verzoek van de VTW. De resultaten daarvan zijn gepubliceerd op de websites van VTW en SVWN.

Al langere tijd bestond bij verschillende partijen de wens om de resultaten van visitaties beter te kunnen vergelijken. SVWN heeft daarom in april 2017 op haar website een online vergelijkingsinstrument gelanceerd ('benchmark', 'dashboard'). Daarmee kunnen de (cijfermatige) visitatieresultaten van een corporatie worden vergeleken met relevante referentiegroepen en ook met die van andere corporaties. Het doel is om hiervan te leren en/of de eigen prestaties in bredere zin te waarderen. Als blijkt dat een corporatie ten opzichte van andere corporaties sterk afwijkt (in positieve of negatieve zin), kan dat een reden zijn tot verdieping, om te verkennen hoe het beter kan. SVWN wil daarmee de informatie uit de ruim vijfhonderd visitatierapporten (sinds 2011; methodiek 4.0 en 5.0) beter toegankelijk maken en het leereffect vergroten, zowel voor corporaties (incl. commissarissen), gemeenten, huurders als overige belangstellenden. De resultaten worden weergegeven in grafieken. Een kaart geeft de geografische spreiding van de gevisiteerde corporaties aan. De resultaten kunnen als pdf worden gedownload. De benchmark wordt regelmatig aangevuld met de scores uit recente visitatierapporten.

Naast de kwantitatieve informatie wil SVWN ook meer kwalitatieve informatie uit de visitatierapporten ontsluiten, ter inspiratie en lering. Voor enkele onderwerpen zijn de rapporten van de best 'scorende' corporaties bestudeerd en is bekeken waarom deze corporaties een relatief goede beoordeling hebben gekregen. Deze zijn uitgewerkt tot praktijkvoorbeelden en - eveneens in april 2017 - onder de noemer 'praktijkverhalen' op de website gepubliceerd. Begonnen is met de onderwerpen 'relatie met huurders en gemeenten' en 'besturing' (plan, check, act). In de praktijkverhalen komen de corporaties ook zelf aan het woord. Bij elk praktijkvoorbeeld staat een link naar het visitatierapport. De praktijkvoorbeelden worden de komende periode verder uitgebreid.

Overleg visiterende bureaus

De directeur-bestuurder heeft in 2017 geregeld overleg gehad met de visiterende bureaus. Naast de jaarlijkse evaluatiegesprekken in het kader van de accreditatie vond overleg plaats over onder meer de wettelijke visitatieverplichting en handhaving daarvan, de afstemming met de Aw, de inhoud van de masterclasses en doel, opzet en eerste ervaringen van het visitatie-experiment 'Vernieuwing maatschappelijk gesprek'.

Kwaliteitszorg: tevredenheidsenquête en nagesprekken met corporaties

Na afloop van een visitatietraject ontvangt een corporatie een enquêteformulier waarin SVWN de corporatie vraagt een oordeel te geven over verschillende aspecten van het visitatieproces, zoals het optreden van het visiterende bureau en de visitatiecommissie, en wat men specifiek heeft gewaardeerd. Verschillende corporaties maakten in deze enquête of per brief duidelijk wat hen stoorde of wat zij verbeterd willen zien. Doorgaans zijn zulke reacties aanleiding voor SVWN om in gesprek te gaan, vooral uit oogpunt van kwaliteitszorg, om de methodiek en de toepassing daarvan te kunnen verbeteren.

Bekostiging

De inkomsten van SVWN zijn samengesteld uit:

- een jaarlijkse bijdrage van corporaties
- een bijdrage van corporaties bij de start van de visitatie (een keer per vier jaar)
- initiële accreditatiefee van nieuwe te accrediteren bureaus (incidenteel)
- accreditatiefee van geaccrediteerde bureaus
- rente.

Jaarlijkse bijdrage

In 2017 is corporaties voor de achtste maal verzocht om een jaarlijkse bijdrage. Voor corporaties met meer dan 1.000 vhe was de bijdrage € 550,00. Voor corporaties met minder dan 1.000 vhe was de bijdrage € 275,00. In 2017 hebben 339 corporaties aan dit betalingsverzoek gehoor gegeven (in 2016 waren dat er 324). Het totale bedrag aan jaarlijkse bijdragen kwam hiermee voor 2017 op € 156.475 (begroot was: € 155.000; in 2016 bedroeg de totale bijdrage € 157.365). De corporaties die niet aan het jaarlijkse betalingsverzoek hebben voldaan zijn gespecificeerd in bijlage 3. Door hun betalingsweigering had SVWN in 2017 een inkomstenderving van € 11.500 (in 2016: € 13.719). Bijlage 3 laat zien dat de meerderheid van deze corporaties de jaarlijkse bijdrage verschillende jaren achtereen niet heeft betaald. SVWN spreekt deze corporaties overigens wel op aan op hun verantwoordelijkheid, onder verwijzing naar de brief van de minister van Wonen en Rijksdienst bij het Aanwijzingsbesluit SVWN d.d. 29 juni 2015; de minister geeft daarin aan dat de kosten van SVWN als onafhankelijke stichting voor rekening van de corporaties komen.

Bijdrage bij de start van de visitatie

In totaal zijn 38 corporaties in 2017 met een visitatie gestart (in 2016: 51; in 2015: 122). De gemiddelde betaalde bijdrage aan SVWN per visitatie bedroeg € 4.409 (2016: € 3.607). Het aantal gestarte visitaties was 1 lager dan begroot; de gemiddelde bijdrage was iets hoger dan begroot (begroot: € 4.353), wat te maken heeft met de omvang van het bezit van de corporaties die zich hebben laten visiteren. Het totale bedrag aan visitatiebijdragen voor de SVWN kwam daarmee in 2017 op € 167.555. De verdeling van visitaties over een vierjaarsperiode is niet evenwichtig. 2015 en 2014 waren jaren waarin veel visitaties startten, in 2016 en ook 2017 vonden er relatief weinig visitaties plaats.

Bijlage 4 geeft een overzicht van de 19 toegelaten instellingen die zich nooit hebben laten visiteren. In vier gevallen gaat het om corporaties met een bezit van meer dan 2.000 vhe. Door de verankering van visitatie in de Woningwet dienen overigens alle woningcorporaties uiterlijk 1 juli 2019 gevisiteerd te zijn.

(Initiële) accreditatiefee

In 2017 hebben de vijf geaccrediteerde bureaus elk een *fee* van € 11.000 betaald, wat resulteerde in een totaalbedrag van € 55.000. Dat is minder dan in voorgaande jaren, toen er nog zes bureaus waren geaccrediteerd. Er is in 2017 geen nieuw bureau bijgekomen; daarom was er in 2017 geen sprake van inkomsten uit initiële accreditatiefees.

Een nadere toelichting is te vinden in de jaarrekening.

Risicomanagement

Mede op grond van het accountantsverslag van maart 2015 zijn sindsdien ieder jaar de belangrijkste risico's voor SVWN benoemd en besproken met de Raad van Toezicht. In 2017 is vooral aandacht geschonken aan informatiebeveiliging, mede vanwege Europese en nationale regelgeving. De belangrijkste beheersingsmaatregelen die zijn getroffen zijn:

- *Vermogensbeleid - weerstandsvermogen*: SVWN dient voldoende vermogen te hebben om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. In het onverhoopte geval dat de minister van Wonen en Rijksdienst de aanwijzing van SVWN als onafhankelijke instantie in de zin van artikel 53a Woningwet zou intrekken en een andere organisatie als zodanig aanwijst, ligt het voor de hand dat de stichting vervolgens wordt ontbonden. Ter dekking van dit risico is een minimale weerstandscapaciteit bepaald, ter grootte van € 167.500. Overigens bewaakt SVWN voortdurend de toepassing, naleving en passendheid van zowel de visitatiemethodiek als de accreditatiecriteria; adequate vervulling van taken (waaronder de wettelijke) ter voorkoming van intrekking van de aanwijzing.
- *Vermogensbeleid - bestemmingsreserve*: SVWN is voor haar inkomsten in hoge mate afhankelijk van de vierjaarlijkse bijdrage die corporaties betalen bij de start van een visitatie. Omdat de visitaties niet gelijkmatig over een vierjaarsperiode zijn gespreid, vertonen de inkomsten grote fluctuaties. Als gevolg daarvan kent SVWN een cyclus van twee jaren met een aanzienlijk financieel overschot gevolgd door twee jaren met een aanzienlijk tekort. Om de tekorten op te vangen is een bestemmingsreserve visitatiecyclus gevormd die gevoed wordt met de overschotten uit de 'volle' jaren. Jaarlijks, bij de opstelling van de jaarrekening, wordt bepaald hoe groot de bestemmingsreserve moet zijn.
- *Treasury* - uitgangspunten voor het treasury- en beleggingsbeleid zijn:
 - risicomijdend: liquide middelen worden geplaatst op spaar- en/of termijndepositierekeningen; zij zijn per direct opeisbaar dan wel zijn maximaal vastgelegd voor een periode van drie maanden;
 - spaar- en of termijndepositierekeningenrekening worden aangehouden bij banken/partijen die vallen onder het depositogarantiestelsel waarbij wordt gekozen voor een maximale verdeling over deze banken/partijen;
 - SVWN kent geen beleggingen of derivaten.

Zeker na twee 'volle jaren' in de visitatiecyclus (zoals 2014 en 2015) beschikt SVWN tijdelijk over een relatief hoog saldo liquide middelen. Om risico's te spreiden zijn deze middelen ondergebracht bij drie banken. Naast een rekening-courant gaat het uitsluitend om spaarrekeningen.

- *Inhuur werk derden:* voor haar werkzaamheden maakt SVWN gebruik van de diensten van enkele zelfstandige ondernemers (adviseurs) die ook voor andere opdrachtgevers werken en hun werk in hoge mate zelfstandig uitvoeren, zonder dat sprake is van een gezagsrelatie tussen SVWN en hen. Waar dat in het verleden gebeurde met overlegging van een VAR-verklaring, moet dat op basis van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties op grond van een overeenkomst van opdracht. Over de toepassing en uitvoering van deze wet bestond veel onduidelijkheid. Het huidige kabinet werkt aan nieuwe regelgeving. Zodra er meer duidelijkheid is, zal SVWN de overeenkomsten zo nodig aanpassen.
- *Informatiebeveiliging en privacy-wetgeving:* SVWN heeft in 2017 alle risico's rond informatiebeveiliging opnieuw geïnventariseerd, evenals de getroffen maatregelen (toegang, procedures, backup). In 2018 zullen de overeenkomsten (SLA's) met relevante derde partijen worden vernieuwd. Ook zullen verwerkersovereenkomsten worden opgesteld conform de (Europese) Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). SVWN verwerkt overigens maar heel beperkt persoonsgegevens; het betreft voornamelijk NAW- en mailadresgegevens voor bijeenkomsten en nieuwsbrieven.

Archiefwet

Vanwege het Aanwijzingsbesluit SVWN valt SVWN onder de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. Dat betekent dat SVWN moet voldoen aan verplichtingen uit de Archiefwet. Vastgesteld moet worden welke documenten van SVWN van publiek belang zijn en daarom bewaard moeten worden, en voor hoe lang. In overleg met het Nationaal Archief is een concept-selectielijst opgesteld, waarover een onafhankelijke deskundige, benoemd door de minister van OCW, advies heeft uitgebracht. De selectielijst zal begin 2018 via de Staatscourant ter inzage worden gelegd en vervolgens, na verwerking van eventueel commentaar, definitief worden vastgesteld.

Vooruitblik 2018

In 2018 zal SVWN voortbouwen op de fundamenten die in 2017 zijn gelegd: de ontwikkelingsrichtingen die tijdens het symposium zijn onderstreept, de ervaringen met het experiment 'Vernieuwing maatschappelijk gesprek', de afspraken met de Aw, de uitgevoerde trendanalyses en de voortgaande professionalisering van visitatoren.

Op grond daarvan hebben we voor 2018 de volgende prioriteiten geformuleerd:

1. Verankering van visitatie als krachtig instrument voor maatschappelijke verantwoording door woningcorporaties. Dit is onder meer van belang gezien de evaluatie van de Woningwet in 2018.
2. Doorontwikkeling visitatie op het punt van gesprek met stakeholders en het functioneren van het lokale volkshuisvestingsnetwerk: experimenten.
3. Vermindering van administratieve lasten waar mogelijk door afstemming/ontdubbeling met Aw en WSW en benutting data en informatie die al beschikbaar zijn.

De meerwaarde van visitatie ligt vooral in het zicht bieden op de maatschappelijke waarde van corporaties en wat daarvoor belangrijk is: omgang met en oordeel van stakeholders, samenwerking in de lokale driehoek, initiatieven van corporaties en (verbanden van) burgers, en keuzes over de inzet van het vermogen. Met de oprichters zal worden gesproken over de positionering van visitatie in deze zin, tegen de achtergrond van doelen (en de evaluatie) van de Woningwet.

SVWN kent vier taakvelden: de visitatiemethodiek; de kwaliteit van visitatoren; het (lokale) gebruik van visitatie; en trends & analyse. Daarop zullen we in 2018 de volgende activiteiten ondernemen:

- *ontwikkeling en borging van de methodiek*: uitvoering en afronding van het experiment 'vernieuwing maatschappelijk gesprek'; start van een tweede experiment 'visitatie van het lokale woonnetwerk'; in concrete visitaties worden nieuwe vormen verkend; gesprekken ter voorbereiding van een vernieuwing van de methodiek in 2018; overleg met Aw (en WSW) over afstemming en taakverdeling rond (interne) governance;
- *kwaliteit visitatoren*: versterken van het 'professional judgement'; SVWN ziet toe op kwaliteit en onafhankelijkheid van visitatoren door het stelsel van accreditatie van visiterende bureaus, onder meer door de organisatie van masterclasses; onder meer gericht op de vraag hoe de governance-oordelen van de Aw gebruikt kunnen worden in visitatie;
- *gebruik lokaal*: bekendheid, betrokkenheid, benutting van visitatie; stimulering van het gebruik van de resultaten van visitaties op lokaal niveau door voorlichting aan corporaties, maar zeker ook gemeenten, huurders en interne toezichthouders; investeren in communicatie;
- *onderzoek en trendanalyse*: presentatie en analyse van geaggregeerde resultaten uit visitaties, aanvulling 'good practices' op SVWN-website.

Voor 2018 staan geen reguliere (her)accreditatieprocedures gepland plaats vanwege het aflopen van de accreditatietermijn van vier jaar. Op grond van de afgelopen jaren is de verwachting dat in 2018 circa 95 visitaties zullen starten.

In 2018 rondt SVWN ook de procedure voor het opstellen van archieflijsten op grond van de Archiefwet af. Daarmee voldoet de stichting aan alle verplichtingen die de zbo-status (die voortvloeit uit het Aanwijzingsbesluit SVWN) stelt.

Begroting 2018

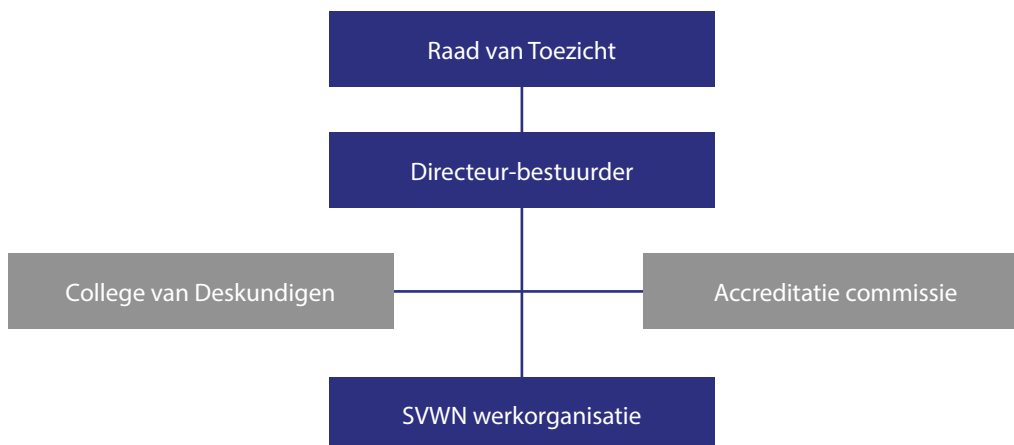
	Begroting 2018
	€
Baten	
Opbrengsten	661.485
Lasten	
Werk derden	248.000
Personeelslasten	171.000
Huisvestingslasten	15.500
Exploitatiekosten	20.000
Kantoorkosten	23.000
Algemene kosten	114.950
Afschrijvingen	1.000
	593.450
Resultaat (voor belastingen)	68.035
Belastingen (VPB)	0
Mutatie latentie	-13.607
Resultaat (na belastingen)	54.428
Toevoegen aan bestemmingsreserve visitatiecyclus	68.035

De inkomsten in 2018 worden begroot op € 661.485. Dat is aanzienlijk meer dan in 2017, toen een zeer gering aantal visitaties plaatsvond. Voor 2018 wordt uitgegaan van 95 visitaties met een gemiddelde bijdrage (tarief) van € 4.531 per visitatie (totaal: € 430.465). De inkomsten uit jaarlijkse bijdragen en accreditatiebijdragen worden net als in 2017 begroot op resp. € 155.000 en € 55.000.

De uitgaven (begroot: € 593.450) liggen op een iets hoger niveau als begroot voor 2017, onder meer vanwege het extra werk dat gemoeid is met het veel groter aantal visitaties (steekproefsgewijze toetsing visitatierapporten), maar ook omdat SVWN investeert in (gebruikers)communicatie en ontwikkeling (o.m. visitatie-experiment). Het exploitatieoverschot dat voor 2018 wordt verwacht door de onregelmatige verdeling van visitaties over de vierjaarsperiode, zal worden gebruikt voor de voeding van de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve visitatiecyclus, bedoeld om tekorten in jaren met weinig visitaties op te vangen.

Organisatie

De organisatie van SVWN is als volgt gestructureerd:

Directie en medewerkers

De werkorganisatie bestaat uit de directeur-bestuurder (0.9 fte) en een schil van flexibele expertise die wordt ingehuurd.

Sinds 1 januari 2015 is de heer dr. J.J.(Jos) Koffijberg MPA directeur-bestuurder van de SVWN. Hij bekleedde in 2017 de volgende (onbezoldigde) nevenfuncties:

- Lid Van Poelje-Jaarprijscommissie, Vereniging voor Bestuurskunde
- Penningmeester Stichting Paulico te Gouda (ondersteuning beschermde werkplaats voor verstandelijk gehandicapten in Roemenië)

College van Deskundigen

Het College van Deskundigen (CvD) adviseert de directeur over de ontwikkeling van en aanpassingen in de visitatiemethodiek en het visitatiestelsel. In 2017 heeft het College van Deskundigen onder meer gesproken en geadviseerd over de toepassing van de methodiek op het punt van doelmatigheid (van de inzet van corporatievermogen) en de scheiding daeb/niet-daeb, over toekomstige ontwikkelingsrichtingen van het visitatie-instrument en over de verhouding tussen het governance-gerichte externe toezicht en visitatie. Het College bestond in 2017 uit mevrouw drs. H. (Hildegard) Pelzer (voorzitter), mevrouw prof. dr. ir. M.G. (Marja) Elsinga de heer G.A. (Gerard) Erents RA en de heer drs. ing. E. (Ed) Wieles, en wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris, mevrouw mr. dr. M.C.E. (Mechteld) van der Vleuten. Zij heeft de secretarisrol halverwege 2017 overgenomen van de heer drs. P. (Paul) Doevendans. De heer Wieles heeft zijn werkzaamheden voor het CvD per 31 december 2017, conform het rooster van aftreden, beëindigd. Het CvD heeft de directeur-bestuurder in het najaar geadviseerd over het profiel van de te werven opvolger; het accent lag in het profiel op kennis van stelsels van externe verantwoording, toezicht en kwaliteitsborging bij organisaties van maatschappelijk belang. Na het doorlopen van de procedure heeft de Raad van Toezicht de heer drs. R.P. (Paul) Zevenbergen benoemd als nieuw lid van het CvD per 1 januari 2018.

Accreditatiecommissie

De Accreditatiecommissie adviseert de directie over het verlenen van accreditaties aan bureaus om visitaties uit te voeren. Zij voert éénmaal per vier jaar bij de visiterende bureaus een uitgebreid accreditatieonderzoek uit. Ook adviseert de commissie, op verzoek van de directeur, als er aanleiding is voor een extra, tussentijdse beoordeling. De commissie bestaat uit de heer P. (Patrick) Corstiaans (voorzitter), mevrouw drs. A.A.M. (Astrid) Blankenstein-Bouwmeesters (secretaris) en de heer dr. ir. W. (Willem) Buunk (lid). In 2017 heeft de Accreditatiecommissie bij één bureau een onderzoek (incl. site visit) uitgevoerd in verband met het verstrijken van de vierjaarlijkse termijn, en daarover advies uitgebracht. Ook heeft de commissie twee specifieke situaties onderzocht die haar door de directeur-bestuurder waren voorgelegd.

College van voorzitters bezwaarcommissie

Naar aanleiding van de aanwijzing als onafhankelijke instantie is de accreditatietaak onder het bestuursrecht komen te vallen. Met het oog daarop is in 2015 een Reglement Bezwaarprocedure vastgesteld. In voorkomende gevallen dient een bezwaarcommissie² bezwaarde en eventuele andere belanghebbenden te horen en het bestuur van SVWN te adviseren over de te nemen beslissingen op bezwaarschriften. In 2016 heeft de Raad van Toezicht twee personen benoemd die als voorzitter van de bezwaarcommissie kunnen fungeren: de heer mr. A. (Aniel) Pahladsingh (per 1 mei 2016) en de heer mr. dr. A.H. Lamers (per 1 juli 2016). In 2017 zijn geen bezwaarschriften ingediend.

² Een adviescommissie voor de bezwaarschriften als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht.

2. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Terugblik 2017

De Raad van Toezicht heeft in 2017, in goed overleg met de bestuurder, vooral aandacht besteed aan:

- de strategische koers van de stichting en ontwikkelingsrichting van het visitatie-instrument
- actuele ontwikkelingen zoals de implementatie van nieuwe Woningwet en de wettelijke visitatieverplichting
- doel en opzet visitatie-experiment
- verhouding tot het externe toezicht (Aw), in het bijzonder op het gebied van governance
- trendanalyses op grond van visitatierapporten; vergelijkingsinstrument op website
- voorbereiding symposium
- terugblik op symposium inclusief conclusies voor ontwikkelingsrichting visitatie
- de juridische consequenties van het Aanwijzingsbesluit (zelfstandig bestuursorgaan; Archiefwet)
- (beperkte) wijziging van de statuten per 26 juli 2017 (herbenoeming leden in uitzonderlijke situaties; besluit moet met algemene stemmen worden genomen)financiële zaken (weerstandvermogen, bestemmingsreserve); kwartaalrapportages
- risicomanagement, in het bijzonder informatiebeveiliging, mede vanwege privacywetgeving
- keuze nieuwe accountant
- werving, selectie en benoeming van een lid op voordracht Woonbond (per 1 juni 2017) en een lid op voordracht VTW (per 1 januari 2018)
- afronding en opvolging voorzittersfunctie
- vaststelling jaarrekening 2016, begroting 2017 en meerjarenbegroting 2017-2020.

Vergaderingen

In 2017 kwam de Raad van Toezicht vijf maal bijeen, te weten op:

- 3 februari 2017
- 13 maart 2017
- 4 juli 2017
- 24 oktober 2017
- 4 december 2017.

Overleg met oprichters

De Raad van Toezicht heeft, samen met de directeur-bestuurder, op 20 september 2017 overleg gevoerd met de vertegenwoordigers van de vijf oprichters van de stichting. Tijdens dat 'oprichtersoverleg' zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- consequenties van de Veegwet wonen voor visitatie
- actuele ontwikkelingen
- doel en opzet van de evaluatie van de Woningwet in 2018
- afstemming tussen SVWN en Aw
- de toekomst van visitatie in bredere context, met aandacht voor het gebruik, de samenloop met andere verantwoordingsinstrumenten, de maatschappelijke functie van corporaties en de experimenten
- tarieven wettelijke taak (accreditatiefees).

De oprichters zijn geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld commentaar te geven op het profiel van de te werven nieuwe leden van de Raad van Toezicht SVWN en de daarbij te volgen procedure. Daarnaast heeft de voorzitter van de RvT samen met de directeur-bestuurder met bestuurders van enkele van de oprichters nog afzonderlijk overleg gevoerd.

Samenstelling

De Raad van Toezicht van SVWN bestaat uit vier leden en een voorzitter. Vier van de vijf worden, conform de statuten, benoemd op voordracht van één van de oprichtende partijen (Aedes, VNG, VTW en Woonbond), één lid is zonder voordracht benoemd. In 2017 was de samenstelling als volgt:

- dr. S.P.M. (Steven) de Waal (voorzitter); benoemd op voordracht van de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW). Hij is voorzitter sinds juni 2009; lidmaatschap beëindigd per 31 december 2017
- drs. L.A.M. (Leon) van Halder (lid sinds 1 november 2016), zonder voordracht benoemd
- mw. dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek (lid); benoemd op voordracht van Aedes vereniging van woningcorporaties
- N.T. (Nathan) Stukker MSc (lid); benoemd op voordracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- drs. S. (Sjoerd) Zeelenberg (lid tot 1 maart 2017); benoemd op voordracht van de Nederlandse Woonbond
- dr. W.P. (Wouter) Beekers (lid sinds 1 juni 2017); benoemd op voordracht van de Nederlandse Woonbond.

Rooster van aftreden en mutaties

De Raad van Toezicht werkte in 2017 met het volgende rooster van aftreden:

Naam	Voordracht	Start 1e termijn	Einde 1e termijn	Einde 2e termijn
dr. S.P.M. de Waal	VTW	01-10-2009	01-10-2013	01-10-2017**
drs. L.A.M. van Halder	-	01-11-2016	01-11-2020	
dr. W.P. Beekers	Woonbond	01-06-2017	01-06-2021	
mw. dr. ir. I. Mastenbroek	Aedes	01-09-2011	01-09-2015	01-9-2019
N.T. Stukker MSc	VNG	01-11-2015	01-11-2019	

** De heer De Waal is op grond van art. 11 lid 4 van de statuten voor een tweede maal herbenoemd. Hij heeft zijn lidmaatschap van de Raad van Toezicht per 31 december 2017 beëindigd.

De heer Zeelenberg heeft zijn lidmaatschap per 1 maart 2017 opgezegd vanwege het aanvaarden van een functie bij een woningcorporatie. De Raad van Toezicht heeft de heer Beekers met ingang van 1 juni 2017 benoemd als lid op voordracht van de Nederlandse Woonbond. De heer De Waal, voorzitter, heeft zijn werkzaamheden per 31 december 2017 beëindigd. Per 1 januari 2018 heeft de heer Van Halder de voorzittersrol van hem overgenomen.

In december 2017 heeft de Raad van Toezicht de heer drs. S.J.L. (Bas) van der Velde benoemd als lid op voordracht van de VTW, met ingang van 1 januari 2018.

(Neven-)functies leden Raad van Toezicht

(Neven-)functies dr. S.P.M. de Waal:

- Bestuurslid Vereniging voor Bestuurskunde (tot 1 november 2017)
- Lid van de Utrecht Development Board
- Voorzitter Stichting Continuïteit FC Utrecht
- Voorzitter Raad van Toezicht Theater Utrecht
- Founder en Executive Partner Public SPACE Foundation
- Voorzitter Raad van Toezicht Cultuur-Ondernemen

(Neven-)functies drs. L.A.M. van Halder:

- Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc
- Voorzitter Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO)
- Voorzitter Stuurgroep Gespecificeerde Toestemming

(Neven-)functies mevrouw dr. ir. I. Mastenbroek:

- Directeur van Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
- Eigenaar van IMagribusiness-advies
- Lid van het Bestuur van de Stichting ERF (Exploitatie Reservegronden Flevoland)
- Lid van de Raad van Toezicht van Aeres Group
- Vicevoorzitter bestuur Stichting de Oeverwal (tot opheffing eind november 2017)
- Lid bestuur Natuur- en milieufederatie Flevoland (tot 1 november 2017)
- Lid Raad van Toezicht van de Raad voor de Accreditatie
- Lid bestuur Stichting Administratiekantoor FleXentral

(Neven-)functies N.T. Stukker MSc:

- Wethouder gemeente Apeldoorn
- Lid bestuurlijk platform erfgoedgemeenten (2 dagen per jaar)
- Lid fysieke pijler G32 (6 dagen per jaar)
- Lid bestuurlijke werkgroep Omgevingswet G32 (2 dagen per jaar)
- Lid bestuurlijke werkgroep Woningmarkt G32 (2 dagen per jaar)
- Voorzitter tafel Woonkwaliteit van de Stedendriehoek (3 dagen per jaar)
- Lid stuurgroep Veluwetransferium (1 dag per jaar)
- Lid Bestuurlijk Overleg Woonkeus (3 dagen per jaar)
- Lid Dagelijks Bestuur Gelders Genootschap (3 dagen per jaar)
- Voorzitter Platform Oost van Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) (4 dagen per jaar)
- Babs (buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand)
- Voorzitter s.v. Fc Twente United Nederland, (3 dagen per jaar)
- Lid Bestuur Young Africa International (3 dagen per jaar)

(Neven-)functies drs. S. Zeelenberg (lid RvT tot 1 maart 2017):

- partner bij RIGO Research en Advies BV (tot 1 maart 2017)

(Neven-)functies dr. W.P. Beekers:

- directeur Wetenschappelijk Instituut ChristenUnie
- curatorium Stichting De Honderd Guldenreis (onbezoldigd)

(Neven-)functies drs. S.J.L. van der Velde (lid RvT met ingang van 1 januari 2018):

- partner Rijnconsult BV
- Lid Raad van Advies van het Centrum Indicatiestelling Zorg
- Bestuurslid/Penningmeester Raad van Organisatie Adviesbureaus
- Bestuurslid/Penningmeester Nederlandse Vereniging Tegen de Vallende Ziekte

Vergoeding

De leden van de RvT ontvangen een jaarlijkse vergoeding. Deze bedroeg in 2017 € 3.769 (excl. reiskosten). De vergoeding voor de voorzitter bedroeg € 5.653 (excl. reiskosten). De vergoeding voor de heren Zeelenberg (€ 628) en Beekers (€ 2.198) is naar rato van hun aanstelling in 2017 berekend. Reiskosten zijn op declaratiebasis vergoed.

3. JAARREKENING 2017

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
Materiële vaste activa (1)				
Inventaris		3.021		1.684
Financiële vaste activa (2)				
Overige vorderingen		21.189		
Vorderingen (3)				
Debiteuren	7.199		16.910	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38.164		34.087	
Overige vorderingen	2.662		2.662	
Overlopende activa	2.511		2.929	
		50.536		56.588
Liquide middelen (4)		521.280		628.876
		596.026		687.148

PASSIVA	31 december 2017		31 december 2016	
		€	€	€
Stichtingsvermogen (5)				
Overige reserves		546.565	482.829	
Bestemmingsreserves		-	148.920	
		546.565		631.749
Kortlopende Schulden (6)				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		7.715	7.474	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		5.947	3.905	
Overlopende schulden en passiva		35.799	44.020	
		49.461		55.399
		596.026		687.148

Staat van baten en lasten over 2017

		Werkelijk 2017	Begroting 2017	Verschil 2017	Werkelijk 2016
		€	€	€	€
Baten					
Opbrengsten	(7)	387.030	388.050	-1.020	419.408
Lasten					
Werk derden	(8)	204.525	242.000	-37.475	232.103
Personeelslasten	(9)	157.151	168.000	-10.849	160.922
Huisvestingslasten	(10)	15.000	15.000	-	13.346
Exploitatiekosten	(11)	26.167	28.000	-1.833	9.564
Kantoorkosten	(12)	13.357	27.000	-13.643	23.548
Algemene kosten	(13)	76.422	93.500	-17.078	103.469
Afschrijvingen		750	700	50	710
Financiële baten en lasten	(14)	31	-	31	-207
		493.403	574.200	-80.797	543.455
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-106.373	-186.150	-79.777	-124.047
Belastingen	(15)	21.189	37.230	-16.041	24.674
Saldo van baten en lasten		-85.184	-148.920	63.736	-99.373
Bestemming van het saldo van de baten en lasten					
Overige reserves		63.736	-	63.736	142.807
Dotatie bestemmingsreserve voor ontwikkeling & onderzoek		-36.500	-36.500	-	6.500
Mutatie bestemmingsreserve visitatiecyclus		-112.420	-112.420	-	-248.680
Saldo van baten en lasten		-85.184	-148.920	63.736	-99.373

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland zijn gericht op het ontwikkelen en in stand houden respectievelijk borgen van een geobjectiveerd en onafhankelijk stelsel van visitaties voor woningcorporaties in Nederland.

Vestigingsgegevens

Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland (statutaire zetel Utrecht, geregistreerd onder KvK-nummer 30265910) is gevestigd op de Weg der Verenigde Naties 1 te Utrecht.

Jaarrekeningregime

Deze jaarrekening is overeenkomstig Rijk C1 Kleine organisaties zonder winststreven opgesteld.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slecht opgenomen voor zover ze op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden verwerkt als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

Latente belastingvorderingen worden slechts gewaardeerd voor zover er naar verwachtir g voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn om ze te realiseren. De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij de kostprijs afwijkt van de nominale waarde. In dat geval wordt de vordering gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Afwijkingen tussen de kostprijs en de nominale waarde kunnen onder meer ontstaan door (dis)agio of transactiekosten. Indien nodig wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, waaronder voorzieningen voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Schulden

Schulden zijn opgenomen voor het bedrag waarvoor ze moeten worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de andere bedrijfsopbrengsten, en anderzijds de kosten en andere lasten van het verslagjaar, gewaardeerd tegen historische kostprijs tenzij uit de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen een andere waardering voortvloeit. Verliezen die hun oorsprong vinden in het verslagjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de opbrengsten uit jaarlijkse bijdragen, visitatiebijdragen en levering van diensten, onder aftrek van over deze omzet geheven belastingen. Over de jaarlijkse contributie is de stichting geen omzetbelasting verschuldigd. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Voor de visitatiebijdrage is dit het moment waarop de visitatie door het geaccrediteerde bureau wordt gestart.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijs, op basis van de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen de geldende tarieven over het resultaat voor belastingen volgens de staat van baten en lasten, rekening houdende met (permanente) verschillen tussen de fiscale winstberekening en de winstberekening volgens de jaarrekening.

Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Materiële vaste activa

	Inventaris
	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	
Aanschafwaarde	8.280
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-6.596
	1.684
Mutaties	
Investeringen	2.087
Afschrijvingen	-750
	1.337
Boekwaarde per 31 december 2017	
Aanschafwaarde	10.367
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-7.346
	3.021
Afschrijvingspercentages	
Inventaris	20%

2. Financiële vaste activa

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Latente belastingvorderingen		
Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	21.189	-
Stand per 31 december	21.189	-

De latente belastingvorderingen zijn berekend tegen een belastingtarief van 20%.

3. Vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	7.199	16.910
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vennootschapsbelasting	24.674	24.674
Omzetbelasting	13.490	9.413
	38.164	34.087
Overige vorderingen		
Waarborgsommen		
Betreft huurpand "HNK", Weg der Verenigde Naties 1, Utrecht	2.662	2.662
	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Overlopende activa		
Rente	840	1.440
Huur	1.268	1.151
Verzekeringen	-	338
Diversen	403	-
	2.511	2.929

4. Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Rabobank, rekening-courant	287	552
Rabobank, spaarrekening	200.086	250.023
ING Bank, rekening-courant	21.985	29.708
ING Bank, spaarrekening	98.880	348.593
ABN AMRO, rekening-courant	192	-
ABN AMRO, spaarrekening	199.850	-
	521.280	628.876

De per 31 december 2017 aanwezige liquide middelen staan de stichting ter vrije beschikking.

5. Stichtingsvermogen

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	482.829	340.022
Resultaatbestemming boekjaar	63.736	142.807
Stand per 31 december	546.565	482.829

Zie staat van baten en lasten voor de bestemming van het saldo baten en lasten.

Bestemmingsreserve ontwikkeling en onderzoek		
Stand per 1 januari	36.500	30.000
Resultaatbestemming boekjaar	-36.500	6.500
Stand per 31 december	-	36.500
Bestemmingsreserve visitatiecyclus		
Stand per 1 januari	112.420	361.100
Resultaatbestemming boekjaar	-112.420	-248.680
Stand per 31 december	-	112.420

6. Kortlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	7.715	7.474
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	3.921	3.905
Pensioen	2.026	-
	5.947	3.905
Overlopende schulden en passiva		
Accountantskosten	7.300	8.800
Werk derden	16.268	19.553
Vakantiegeldverplichting	4.466	4.466
Raad van Toezicht	-	306
Overige overlopende passiva	7.765	10.895
	35.799	44.020

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Per 1 januari 2016 is er met NSI HNK B.V. een huurovereenkomst afgesloten voor de kantoorruimte 0.4 gelegen in het HNK gebouw te Utrecht aan de Weg der Verenigde Naties 1. Het huurcontract wordt voortgezet voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van een maand. De jaarlast bedraagt € 15.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

7. Opbrengsten

	2017	2016
	€	€
Jaarlijkse accreditatiefees	55.000	64.590
Bijdrage bij visitatie	167.555	183.955
Jaarlijkse contributies	156.475	157.365
Masterclass	4.875	12.125
Huurdersbijeenkomst	2.375	1.373
Diversen	750	-
	387.030	419.408

In totaal hebben 38 corporaties de vastgestelde vierjaarlijkse bijdrage voor de SVWN betaald die hoort bij de start van de visitatie. Dat is lager dan in 2016 (51). De gemiddelde bijdrage bij visitatie (€ 4.409) was hoger dan in 2016 (€ 3.607) omdat de gemiddelde bezitsomvang van de gevisiteerde corporaties in 2017 groter was. De inkomsten uit de vierjaarlijkse bijdragen (€ 167.555) was iets lager dan begroot (€ 169.800), omdat in 2017 niet 39 (begroot), maar 38 visitaties zijn gestart. De jaarlijkse contributie werd voldaan door 339 corporaties. Voor corporaties met meer dan 1.000 vhe was de bijdrage in 2017 € 550. Voor corporaties met minder dan 1.000 vhe was de bijdrage € 275. Het totale bedrag aan jaarlijkse bijdragen kwam hiermee voor 2017 op € 156.475.

8. Werk derden

	2017	2016
	€	€
Inhuur beleidsadviseurs	145.630	171.620
Inhuur secretariaat	39.820	41.052
Accreditatiecommissie	10.774	6.290
College van Deskundigen	5.920	13.141
Overige inhuur en uitzendkrachten	2.381	
	204.525	232.103

De kosten voor de inhuur van beleids- en secretariaatsmedewerkers waren lager dan in 2016, onder meer vanwege het kleinere aantal visitaties; in 2016 vroegen bovendien de aanpassingen die noodzakelijk waren door de het Aanwijzingsbesluit SVWN (zbo-status) veel inzet.

9. Personeelslasten

	2017	2016
	€	€
Salaris directeur	103.356	108.081
Sociale lasten	9.851	10.547
Pensioenlasten	17.502	16.983
Overige vergoedingen (incl. autokosten)	6.516	5.525
	137.225	141.136
Vergoeding RvT	19.926	19.789
	157.151	160.922

In 2017 was bij de stichting 1 personeelslid (0,9 fte) - de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht stelt de bezoldiging van de directeur-bestuurder vast. Het vaste brutosalaris van de directeur-bestuurder bedroeg over 2017 (inclusief vakantiegeld) € 103.356.

Voor de verantwoording voor de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) wordt verwezen naar bijlage 2.

10. Huisvestingslasten

	2017	2016
	€	€
Huur onroerend goed	15.000	13.200
Overige huisvestingskosten	-	146
	15.000	13.346

11. Exploitatiekosten

	2017	2016
	€	€
Huur zaal en inventaris	26.167	9.564
	26.167	9.564

De exploitatiekosten betreffen onder meer de kosten voor het symposium op 27 september 2017.

12. Kantoorkosten

	2017	2016
	€	€
Automatiseringskosten	6.132	8.506
Kantoorkosten	4.086	4.385
Promotiekosten	3.139	10.657
	13.357	23.548

13. Algemene kosten

	2017	2016
	€	€
Accountantskosten	9.099	9.313
Administratieve dienstverlening	20.981	24.057
Advieskosten	9.432	37.871
Verzekeringen	428	444
Ontwikkeling en onderzoek	35.945	31.263
Parkeerkosten	537	521
Overige algemene kosten	-	-
	76.422	103.469

14. Financiële baten en lasten

	2017	2016
	€	€
<i>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</i>		
Rente deposito	843	1.047
Rente debiteuren	-	75
	843	1.122
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten</i>		
Rente en kosten rekening-courant bankiers	-874	-798
Rente en kosten Belastingdienst	-	-117
	-874	-915

15. Belastingen

	2017	2016
	€	€
Vennootschapsbelasting	-	24.674
Mutatie actieve belastinglatentie	21.189	
	21.189	24.674

4. OVERIGE TOELICHTING

Vermogen

In artikel 4 van de statuten staat het volgende vermeld over het gevormde vermogen:

- a. inkomsten die de stichting verwerft door middel van de inning van tarieven, die door de stichting aan woningcorporaties in rekening worden gebracht voor uitgevoerde visitaties;
- b. inkomsten inzake de verrichte accreditatiewerkzaamheden bij organisaties die voor accreditatie in aanmerking wensen te komen en organisaties die geaccrediteerd zijn;
- c. inkomsten inzake andere door de stichting verrichte (advies- en/of voorlichtings-) werkzaamheden;
- d. subsidies;
- e. giften;
- f. legaten en hetgeen door erfstelling verkregen wordt; en
- g. andere baten.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Ondertekening van de jaarrekening

Utrecht, 12 maart 2018

Bestuur:

dr. J.J. Koffijberg MPA
(directeur-bestuurder)

Raad van Toezicht:

drs. L.A.M. van Halder (voorzitter)

mw. dr.ir. I. Mastenbroek

dr. W.P. Beekers

de heer N.T. Stukker MSc

drs. S.J.L. van der Velde

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland
Postbus 4077
3502 HB UTRECHT

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2017

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1, voor “kleine organisaties zonder winststreven” (RjK1), de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de bepalingen volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de bepalingen volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie “Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening”.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige toelichting;
- bijlage 1: Verantwoording ZBO-taak 2017;
- bijlage 2: WNT-verantwoording 2017;
- bijlage 3; Woningcorporaties die de jaarlijkse contributie in 2017 niet hebben betaald;
- bijlage 4; Woningcorporaties die nooit gevisiteerd zijn.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1, voor "kleine organisaties zonder winststreven" (RJKC1), de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de bepalingen volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige toelichting in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1, voor "kleine organisaties zonder winststreven" (RJKC1), de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de bepalingen volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1, voor "kleine organisaties zonder winststreven" (RJKC1), de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de bepalingen volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

1. het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
2. het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

3. het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
4. het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
5. het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
6. het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 12 maart 2018

AREP Accountants en belastingadviseurs B.V.

w.g.

drs. G-J. Jordaan RA

Verantwoording ZBO-taak 2017 **Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland**

Aanwijzingsbesluit

Per 1 juli 2015 heeft de Minister voor Wonen en Rijksdienst de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland aanwezen als onafhankelijke instantie, bedoeld in artikel 53a, eerste lid, van de Woningwet³. Uit het aanwijzingsbesluit en de wettelijke taak vloeit voort dat de stichting valt onder de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, en wel voor de (deel)taak van het 'aanwijzen van deskundige instanties', dat wil zeggen de accreditatie van bureaus die visitaties mogen uitvoeren bij woningcorporaties.

Op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen moet SVWN een afzonderlijke administratie bijhouden 'ter zake van de wettelijke taken en werkzaamheden' en in haar jaarrekening die taken en werkzaamheden afzonderlijk verantwoorden. De jaarrekening moet voor 15 maart zijn opgesteld en aan de minister worden gestuurd.

Basis voor kostentoerekening

Op 30 november 2015 heeft de Raad van Toezicht de systematiek van kostentoerekening voor de wettelijk taak (accreditatie) vastgesteld. De toerekening is gebaseerd op de identificatie van de specifieke werkzaamheden die verbonden zijn aan deze taak. Deze werkzaamheden betreffen:

1. beoordelingsprocedure: beoordeling door de accreditatiecommissie van bureaus die willen worden en - in het kader van controle - van bureaus die al geaccrediteerd zijn;
2. steekproefsgewijze toetsing van (concept-) visitatierapporten en correspondentie daarover (o.m. beoordelingsbrieven) met geaccrediteerde bureaus; deze werkzaamheden behoren zowel tot de accreditatietaak (toezien op kwaliteit geaccrediteerde bureaus) als tot de taak van de borging, instandhouding en ontwikkeling van de visitatiemethodiek;
3. advies, coördinatie en overleg: onder meer juridisch advies over accreditatiebepalingen, coördinatie en overleg met geaccrediteerde bureaus en intern;
4. inzet secretariaat voor de accreditatietaak;
5. werkzaamheden voor de accreditatietaak door de directeur-bestuurder: accreditatiebeslissingen, jaarlijkse evaluatiegesprekken met geaccrediteerde bureaus in het kader van monitoring van de accreditatie, ontwikkeling accreditatietaak (reglementen, beoordelingskader), in- en extern overleg, verantwoording
6. boekhouding, financiële verantwoording en accountantscontrole voor de accreditatietaak.

De Raad van Toezicht heeft bepaald dat de kosten van de steekproefsgewijze toetsing van (concept-) visitatierapporten voor 50% toegerekend moeten worden aan de accreditatietaak

³ Besluit van de Minister voor Wonen en Rijksdienst van 26 juni 2015, nr. 2015-0000319404; Aanwijzingsbesluit Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland

en voor 50% aan de tot de andere taken van SVWN (in het bijzonder de taak van borging en ontwikkeling van de visitatiemethodiek; de toetsing genereert feedback die o.m. wordt verwerkt in FAQ's en periodieke aanpassing van de methodiek.

De kosten van de inzet van de directeur-bestuurder voor de wettelijke taak worden, op grond van een inschatting (gebaseerd op ervaring en urenregistratie) naar rato toegerekend. Op grond van ervaring, bestede uren in de tweede helft van 2015 en verwachtingen voor de komende jaren heeft de Raad van Toezicht dit aandeel vastgesteld op 25%. Dat betekent dat 25% van de werktijd en daarmee de salariskosten worden toegerekend aan de wettelijke taak (accreditatie).

Voor de komende jaren worden de uitgaven voor de accreditatietaak begroot op gemiddeld ca. € 99.000 euro per jaar (rekening houdend met wegval uitgaven voor juridisch advies (in 2015 en 2016) in verband met de nieuw zbo-status). Per jaar zal dat variëren, onder meer afhankelijk van het aantal accreditatiebeoordeling (vanwege aflopen termijnen geaccrediteerde bureaus) en het aantal visitaties (consequenties voor werkzaamheden voor toetsing visitatierapporten).

Kosten wettelijke taak (accreditatie) 2017

	2017	2016
	€	€
Beoordeling door accreditatiecommissie	10.774	21.140
Steekproefsgewijze toetsing visitatierapporten (50%)	24.025	34.861
Advies, coördinatie en overleg in- en extern	5.715	15.621
Secretariaat	1.000	1.000
Inzet directeur-bestuurder (25%)	32.677	33.903
Financiële verantwoording en accountant	3.000	3.000
	77.191	109.525

De accreditatiecommissie heeft in 2017 bij één bureau een accreditatiebeoordeling uitgevoerd in verband met het verstrijken van de vierjaarlijkse termijn. Aan dit bureau is opnieuw een accreditatie voor vier jaar verstrekt. Daarnaast heeft de accreditatiecommissie op verzoek van de directeur-bestuurder twee specifieke situaties onderzocht die betrekking hadden op de onafhankelijkheid en het leveren van kwaliteit.

Het aantal visitaties in 2017 was beperkt, waardoor de kosten van de steekproefsgewijze toetsing van (concept-) visitatierapporten lager uitvielen dan in de twee voorgaande jaren.

De aanwijzing door de minister betekende dat SVWN een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is geworden en dat de accreditatietaak eveneens onder de werking van de Awb valt. Dat heeft tot extra kosten geleid in 2015, maar ook in 2016 en 2017. In 2017 zijn voorbereidingen getroffen om te voldoen aan de eisen van de Archiefwet. Ook waren er inspanningen nodig met het oog op informatiebeveiliging vanwege privacy-wetgeving waaraan SVWN als zbo dient te voldoen.

De secretariaatskosten voor de accreditatietaak zijn buitengewoon bescheiden en betreffen voornamelijk het maken van afspraken voor de evaluatiegesprekken met geaccrediteerde bureaus en correspondentie over de betaling van de accreditatiefee. De kosten van financiële verantwoording en accountant zijn gebaseerd op een schatting.

Opbrengsten wettelijke taak (accreditatie) 2017

	2017	2016
	€	€
Initiële accreditatiebijdrage	-	-
Jaarlijkse accreditatiebijdrage	55.000	64.590
Bijdrage uit algemene middelen	22.191	44.935
	77.191	109.525

De opbrengsten die *specifiek* verband houden met de accreditatietaak bestaan uit bijdragen die de visiterende bureaus aan SVWN betalen. Bureaus die zich voor een eerste maal willen laten accreditieren betalen een initiële vergoeding (fee) van € 11.000 (tarief 2017). Geaccrediteerde bureaus betalen een jaarlijkse vergoeding (fee) van € 11.000 (tarief 2017). Er waren op 1 januari 2017 vijf geaccrediteerde bureaus. Dat heeft in 2017 geleid tot een totale opbrengst uit jaarlijkse accreditatiebijdragen van € 55.000.

De kosten die zijn gemoeid met de accreditatietaak zijn hoger dan de opbrengsten uit deze specifieke accreditatievergoedingen. Het verschil (ad € 22.191 in 2017) wordt gedekt uit de algemene middelen, die op hun beurt voornamelijk gevoed worden uit (naast accreditatiebijdragen voor visiterende bureaus) bijdragen van de woningcorporaties. Dit is in lijn met de brief van de minister bij het Aanwijzingsbesluit.⁴

Tarieven

De tarieven die specifiek met de wettelijke taak (accreditatie) samenhangen betreffen de accreditatiebijdragen door de visiterende bureaus. Voor 2018 worden de accreditatietarieven verhoogd met 1,3%, uitgaande van inflatiecorrectie waarbij 1 augustus als peildatum voor de inflatie (CPI) geldt. De voorgestelde tarieven voor 2018 zijn met de oprichters besproken; de oprichters hebben ermee ingestemd, een belangrijke reden waarom ook de minister met de tarieven voor deze wettelijke taak heeft ingestemd.

Voor 2018 zijn de tarieven ten opzichte van 2017 als volgt bepaald:

- Initiële accreditatiebijdrage: € 11.145 (2017: € 11.000);
- Jaarlijkse accreditatiebijdrage: € 11.145 (2017: € 11.000).

⁴ Brief minister voor Wonen en Rijksdienst aan de Tweede Kamer d.d. 29 juni 2015, kenmerk 2015-0000319402.

BIJLAGE 2

WNT-verantwoording 2017

Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de regelgeving die op Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland van toepassing is.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland is € 181.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.J. Koffijberg
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,9
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.356
Beloningen betaalbaar op termijn	17.502
<i>Subtotaal</i>	<i>120.858</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	160.889
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	120.858
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,9
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.696
Beloningen betaalbaar op termijn	16.983
Totale bezoldiging 2016	124.679

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	S.P.M. de Waal	A.G. Schouw	I. Mastenbroek
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 / 31-12		01-01 / 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	5.654		3.846
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150		18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0		0
Totale bezoldiging	5.654		3.846
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 30/9	01/01 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	5.516	2.758	3.677
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	5.516	2.758	3.677
bedragen x € 1			
	N.T. Stukker	S. Zeelenberg	L.A.M. van Halder
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid en vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 / 31-12	01-01 / 28-02	01-01 / 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	3.769	628	3.769
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100	3.017	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging	3.769	628	3.769
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-01 / 31-12	01-03 / 31-12	01-11 / 31-12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.677	3.064	613
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	3.677	3.064	613

bedragen x € 1	W.P. Beekers
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	Lid 01-06 / 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	2.260
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.558
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totale bezoldiging	2.260
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
Totale bezoldiging 2016	

BIJLAGE 3

Woningcorporaties die de jaarlijkse contributie in 2017 niet hebben betaald (Stand per 31 december 2017)

L-nr	Naam	Plaatsnaam	VHE's in bezit	Niet betaald sinds
L1666	Stichting Habion	HOUTEN	10.929	2012
L0274	Stichting Woonwenz	VENLO	10.296	2015
L0943	Stichting Woongoed Middelburg	MIDDELBURG	7.444	2011
L0410	STICHTING ARCADE mensen en wonen	NAALDWIJK	7.690	2010
L0056	Stichting Woningbouw Achtkarspelen	BUITENPOST	3.035	2010
L1753	Stichting Wetland Wonen Groep	VOLLENHOVE	3.446	2014
L0676	Stichting Wonen Zuidwest Friesland	BALK	2.294	2011
L0794	Woningbouwvereniging Anna Paulowna	ANNA PAULOWNA	1.406	2010
L1700	Woningbouwvereniging Beter Wonen	GOEDEREDE	1.304	2010
L1525	Stichting Woningbeheer De Vooruitgang	VOLENDAM	1.163	2010
L1454	Woningbouwvereniging 'Beter Wonen'	HIPPOLYTUSHOEF	1.107	2014
L2099	Woonstichting De Marken	SCHALKHAAR	1.093	2010
F0001	Stichting Eigen Bouw	DEVENTER	928	2012
F0006	Gemeentelijk Woningbedrijf Opmeer	OPMEER	800	2017
L1498	Woningbouwstichting Kamerik	WOERDEN	330	2012
L0264	Woningvereniging Spaubeek	SPAUBEK	247	2011
L1579	Woningstichting Wuta	NIGTEVECHT	180	2010
L0941	Woningbouwvereniging Samenwerking Slikkerveer	RIDDERKERK	170	2010
L0428	Vereniging tot Verbetering der Volkshuisvesting Vooruitgang	RIDDERKERK	55	2010
L0280	Woningbouwvereniging Bolnes	RIDDERKERK	36	2010
L0279	Vereniging tot Verbetering der Volkshuisvesting Rijsoord	RIDDERKERK	32	2010
L0338	Bouwvereniging Huis en Hof	ZUIDLAND	22	2010

Door een technisch probleem met digitale facturering is ook de bijdrage van vier andere corporaties - die tot nog toe ieder jaar hebben betaald - in 2017 abusievelijk niet ontvangen.

BIJLAGE 4

Woningcorporaties die nooit gevisiteerd zijn

Stand per 31 december 2017

L-nr	Naam	Plaatsnaam	VHE's in bezit	Aedes lid	VTW-lid
L0056	Stichting Woningbouw Achtkarspelen	BUITENPOST	3.035	nee	nee
L0249	Woningbouwvereniging Volksbelang	HELMOND	2.936	nee	nee
L0883	Woningstichting Het Grootslag	WERVERSHOOF	2.761	nee	ja
L0354	Stichting Wonen Wateringen	WATERINGEN	2.085	ja	ja
L1454	Woningbouwvereniging 'Beter Wonen'	HIPPOLYTUSHOEF	1.107	nee	ja
L0757	Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting (WOV)	OOSTZAAN	1.033	nee	ja
L0533	Woningbouwvereniging Laren	HILVERSUM	640	nee	ja
L0259	Woningstichting Gulpen	GULPEN	560	nee	nee
L1729	Stadsherstel Amsterdam NV	AMSTERDAM	404	nee	nee
L1528	Woningbouwvereniging 'Beter Wonen'	STREEFKERK	334	nee	nee
L1627	Woningstichting Berg en Terblijt	BERG EN TERBLIJT	299	nee	nee
L1194	Stichting De Goede Woning	NIJKERKERVEEN	228	nee	nee
L0941	Woningbouwvereniging Samenwerking Slikkerveer	RIDDERKERK	170	nee	nee
L0692	Woningbouwvereniging Rosehaghe	HAARLEM	141	nee	nee
L0428	Vereniging tot Verbetering der Volkshuisvesting 'Vooruitgang'	RIDDERKERK	55	nee	nee
L0280	Woningbouwvereniging Bolnes	RIDDERKERK	36	nee	nee
L0279	Vereniging tot Verbetering der Volkshuisvesting 'Rijsoord'	RIDDERKERK	32	nee	nee
L0420	Bouwvereniging 'Huis en Hof' voor de Gemeente Nijmegen	NIJMEGEN	31	nee	ja
L0338	Bouwvereniging Huis en Hof	ZUIDLAND	22	nee	nee